WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

for a living planet®

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kokous 9.6.2022

VIITE: Kutsu asiantuntijakuulemiseen / E-kirje - ICES:n tieteelliset neuvot Itämeren kalakantojen TAC:sta vuodelle 2023 (MMM2022-00456)
ASIA: WWF Suomen asiantuntijalausunto

Asiantuntija: Matti Ovaska, Suojeluasiantuntija, WWF Suomi

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa asiasta seuraavaa:

Kalastuskiintiöt (TAC) ovat EU:n yhteisen kalastuspolitiikan keskeisiä mekanismeja hallinnoida ja ohjata kaupallista kalastusta. WWF katsoo, että valtioneuvoston ja eduskunnan linjausten mukaisesti kalastuskiintiöiden tulee perustua kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellisiin suosituksiin ja että Suomen tulee ajaa tieteellisen suosituksen mukaisia kalastuskiintiöitä neuvotteluissa muiden jäsenvaltioiden ja toimijoiden kanssa.

WWF voi pääpiirteissään tukea valtioneuvoston kantaa ensi vuoden kalastuskiintiöistä Itämerellä. Erityishuomioina WWF esittää seuraavaa:

- **Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohen** osalta WWF tukee voimakkaasti ICES:n neuvonantoa ja valtioneuvoston kantaa, jonka mukaan Itämeren pääaltaalla tapahtuva lohen avomerikalastus tulisi edelleen olla kiellettyä. Pohjanlahden rannikkokalastuksen osalta WWF katsoo, että kalastuskuolevuus tulee säilyttää korkeintaan nykyisellä tasolla. Tämä vastaa noin 50 000 lohen kiintiötä Pohjanlahden rannikkokalastuksessa. WWF katsoo hyväksyttäväksi valtioneuvoston esittämän vähimmäisvaatimuksen, jonka mukaan vuoden 2022 kiintiö asetettaisiin 63 811 loheksi siten, että muut Itämeren jäsenvaltiot sitoutuivat siirtämään hyödyttömiksi tulleet lohikiintiönsä tarvittavilta osin Suomelle ja Ruotsille. WWF pitää tärkeänä, että Pohjanlahden todellista kalastuskuolevuutta ei nosteta nykytasosta kiintiövaihdoilla muiden jäsenmaiden kanssa.
- **Suomenlahden lohikiintiö** tulee asettaa ICES:n neuvonannon ja valtioneuvoston esityksen mukaisesti kuluvan vuoden tasolle. Suomenlahdella lohenkalastus tulee kohdistaa istutettuihin lohiin.
- **Pohjanlahden silakkakiintiön** osalta WWF voi niin ikään tukea valtioneuvoston kantaa, mutta suosittelee varovaisuutta. Nykyinen tieto Pohjanlahden silakan osakantojen tilasta on puutteellista, eikä osakantoja huomioida kalastuksensäätelyssä. Lisäksi tarkastetussa kanta-arviossa on nähtävissä selkeä ja pitkään jatkunut laskeva trendi. Näin ollen Pohjanlahden silakkakiintiön osalta olisi syytä harkita Fmsy pistearvoa pienempää kiintiötä.
- **Itämeren pääaltaan ja Suomenlahden silakan** osalta WWF katsoo, että kiintiö tulisi asettaa ICES:n neuvonannossa esitetyn vaihteluvälin (61 051 – 84 140 t) alarajan

mukaisesti. Pääaltaan silakkakanta on alle tavoitetason, eikä se ole tuottanut vahvaa vuosiluokkaa vuoden 2015 jälkeen. Lisäksi kalastuspaine on viime vuosina ollut tavoitetasoa suurempi. Kannan elpymisen varmistamiseksi kiintiö tulisi määrittää varovaisuusperiaatteen mukaisesti korkeintaan 61 051 tonniin.

- **Kilohailin** osalta WWF voi tukea valtioneuvoston esitystä, mutta suosittelee kiintiön asettamista esitettyä MSY-pistearvoa pienemmäksi. Kilohailikiintiön asettamisessa on tarpeen huomioida raportointiin ja valvontaan liittyvät epävarmuudet, kilohailin vaikutus turskakannan elpymiseen sekä kalastuksen epätasainen alueellinen jakautuminen.
- **Itämeren itäisen turskakannan ja läntisen silakkakannan** kalastus tulee olla edelleen kiellettyä ICES:n neuvonannon mukaisesti. Itäisen turskakannan äärimmäisen heikko tila huomioiden, sille ei tule asettaa myöskään erillistä sivusaaliskiintiötä.
- **Läntisen turskakannan** osalta WWF suosittelee niin ikään jatkamaan nykyistä käytäntöä, jonka mukaan läntisen turskakannan kohdennettu kaupallinen ja vapaa-ajankalastus on kiellettyä ja käytettävissä oleva kalastuskiintiö varataan ainoastaan sivusaaliille.

Yksityiskohtaiset perustelut:

Lohi (*Salmo salar*), Unionin vedet osa-alueilla 22-31 (Pääallas ja Pohjanlahti)

Itämeren lohenkalastus on muuttunut merkittävästi 2000-luvun aikana, mikä on johtanut erityisesti Pohjanlahteen laskevien lohijokien asteittaiseen elpymiseen. Valitettavasti suuri osa Itämeren lohikannoista on edelleen tavoitetasoa heikompia ja erityisesti eteläisten jokien kannat ovat edelleen huolestuttavan heikossa tilassa, eikä niissä ole havaittu elpymisen merkkejä.

Vuodelle 2022 otettiin Itämerellä käyttöön merkittävä muutos lohenkalastuksessa, kun Itämeren pääaltaalta tapahtuva avomerikalastus keskeytettiin ICES:n neuvonannon mukaisesti. WWF pitää äärimmäisen tärkeänä, että pääaltaan sekakantakalastus pysyy kiellettynä myös tulevaisuudessa. ICES:n neuvonannon mukaisesti Pohjanlahden rannikolla tapahtuva kalastus voisi jatkua siten, että kalastuskuolevuus, vapaa-ajankalastus mukaan lukien, ei kokonaisuudessaan ylitä 75 000 lohta.

WWF katsoo, että varovaisuusperiaatteen mukaisesti Suomen ja Ruotsin hyödynnettävissä oleva Pohjanlahden lohikiintiö tulisi olla korkeintaan nykyisellä tasolla. Tämä vastaisi noin 50 000 lohen kiintiötä kaupalliseen kalastukseen. WWF korostaa, että Pohjanlahden lohikiintiötä ei tule nostaa kiintiövaihdoilla muiden jäsenmaiden kanssa nykyistä tasoa korkeammaksi, sillä se voisi johtaa tilanteeseen, jossa Pohjanlahden lohikantoihin kohdistuu neuvonantoa korkeampi kuolevuus.

ICES:n neuvonanto lohikiintiöistä on kompromissi, jossa pyritään optimoimaan vahvimpien, hyvän tilan saavuttaneiden lohikantojen hyödyntämismahdollisuudet ja heikkojen kantojen elpyminen. WWF pitää olennaisen tärkeänä, että myös Pohjanlahden rannikolla tapahtuvaa kalastusta säädellään tarkoituksen mukaisesti Pohjanlahden heikkojen kantojen turvaamiseksi. WWF katsoo, että aikaisempi käytäntö Pohjanlahden rannikkokalastuksen aikasäätelystä edesauttaisi suurien tärkeiden emokalojen pääsyä jokiin ja turvaisi Pohjanlahden heikkojen lohikantojen elpymistä.

WWF korostaa, että Itämeren lohenkalastuksessa tavoitteena tulisi olla kantakohtainen säätelymalli. Muita Itämeren kiintiöityjä kalakantoja on jo vuosien ajan säädelty kantakohtaisesti monivuotisen hoitosuunnitelman pohjalta. Myös lohikantojen osalta hoitosuunnitelma on ollut valmisteilla jo pitkään, mutta se ei ole koskaan edennyt päätöksentekoon, saati toteutukseen asti. WWF katsookin, että Suomen tulee olla aktiivinen Itämeren lohikantojen monivuotisen hoitosuunnitelman aikaan saamiseksi.

Lohi (*Salmo salar*), Unionin vedet osa-alueella 32 (Suomenlahti)

ICES:n neuvonannon mukaan Suomenlahden lohen kalastuskuolevuus saisi kokonaisuudessaan olla korkeintaan nykyisellä tasolla. Suomenlahdella kalastuksen ohjaamisessa keskeisintä on, ettei kalastus vaaranna Suomenlahden alkuperäiskantoja tai estä palautettavien lohikantojen elpymistä. ICES:n mukaan Suomenlahdella lohenkalastus tulee kohdistaa istutettuihin lohiin.

Luonnonlohikantojen ja luonnossa lisääntyvien lohikantojen turvaamiseksi lohenkalastusta tulee ICES:n neuvonannon mukaisesti ohjata Suomenlahdella kiintiöiden lisäksi myös muilla toimenpiteillä, kuten rauhoitusalueilla luonnonlohijokien edustalla ja tehokkaammalla kalastuksen valvonnalla. EU-tasolla päätettävien säätelytoimien ohella Suomenlahden lohikantojen elpymistä tulee tukea myös kansallisilla toimenpiteillä, kuten kalastusrajoituksilla erityisesti Kymijoen jokisuistossa.

Helsingissä 7.6.2022

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Suojeluasiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149